

Kulturen i Örnsköldsvik

”-barnets rätt till vila och fritid, till lek och rekreation - rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet - uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet”

Barnkonventionen artikel 31

”Envar har rätt att fritt taga del i samhällets kulturella liv, att njuta av konsten...”

FN's konvention om mänskliga rättigheter, artikel 27

Strategisk plan för arbetet med kulturen i Örnsköldsviks kommun

Framtagen av Kultur- och fritidsnämnden december 2011

Kultur- och fritidsnämnden

**ÖRNSKÖLDSEVIKS
KOMMUN**

Inledning

Med det här dokumentet vill vi visa på kulturens - kulturarvens och konstarnas - betydelse för ett samhälle som blickar framåt och vill växa.

”Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft ” står det i Sveriges regerings kulturproposition (”Tid för kultur” 2009/10:3). Kulturen ska ges utrymme att utvecklas för sin egen skull. Kultur är en självklar del i allas våra liv. Vi skrattar åt en komedi, leker med våra barn och umgås till musik. Vi gråter när vi ser bilder av ondska och upprörs över skildringar av maktmissbruk. Vi beundrar människors mod, kompetens och engagemang. Örnsköldsviks kommun vill med den här strategin skapa förutsättningar för kulturen att aktivt verka för en hållbar och tillgänglig kommun i världsklass att leva i, att arbeta i och att besöka.

Vad är kultur?

Kultur har en plats inom hållbarhetens dimensioner och är ett verktyg i strävandet mot ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart samhälle. Definitionen av kultur är skiftande och i ständig förändring. En definition är de sociala samspel som byggs upp runt något annat, som exempelvis en företagskultur eller föreningskultur. En annan definition är det vi i vardagligt tal kallar kultur, nämligen teater, film, musik, bildkonst, dans och kulturarv. Genom de olika konstarterna speglas vårt samhälle och våra föreställningar utmanas: vi kan förstå och mötas. Kultur är en ingrediens i tillväxtarbetet, och ska vara en del i planeringen av hur vår kommun ska se ut och vilket samhällsklimat vi vill ha.

Inom Örnsköldsviks kommun finns ett rikt och mångfasetterat kulturarv som präglats av invandring och nyfikenhet på nya intryck och uttryck. Här finns fantastiska platser, byggnader och marker som vi är satta att bevara, använda och utveckla. Kulturarvet finns som spår i landskapet, i våra ord och i våra förhållningssätt till varandra, och ger oss en stabil grund att stå på.

Begreppet *kultur* syftar på sociala samspel, konstarterna, arkitektur och kulturarv.

Begreppet *kulturarv* syftar på alla de spår i landskap och berättelser, föremål och hus, värderingar och traditioner som finns hos alla som bor i Örnsköldsviks kommun.

Begreppet *konstarterna* syftar på musik, dans, teater, film, litteratur och bildkonst.

Kulturen och tillväxten

I arbetet med att skapa ett hållbart samhälle använder vi oss av kultur. Vi behöver skapa större utrymme för idéer och människor att växa, eftersom kreativitet och experimentlusta utvecklar samhället. Gränser och likformighet hämmar Örnsköldsviks utveckling och tillväxt. Det annorlunda behöver välkomnas.

Kommunens basverksamhet inom kulturområdet ska inte vara beroende av privat finansiering. För specifika satsningar kan sponsring förekomma. Samverkan mellan näringsliv och kultur ska utvecklas för ömsesidiga fördelar. Kultur bäddar in legitimitet och symboliska värden i företagen och deras produkter genom design, berättelser, konst eller genom att tillföra en coolhetsfaktor. Nätverk där kultur och näring möts kring arrangemang och andra gemensamma projekt kan utvecklas. I begreppet kreativa näringar ryms kulturella näringar, besöksnäringar, turistnäringar och servicenäringar. De är en viktig del av kommunens näringsliv. Genom samverkan, rådgivning och stöttning från Örnsköldsviks kommun kan de kreativa näringarna nå oanade höjder.

Kulturen och vårt gemensamma samhälle

Kultur är en viktig faktor för gemenskap, trygghet och trivsel. Det handlar om hur det ser ut runt omkring oss, hur vi uttrycker oss och blir lyssnade på och var vi kan mötas. Respekt för människan i utformandet av våra gemensamma rum, i kulturmiljölandskapet, på landsbygden och i staden, är självklar. Vi behöver känna igen oss, se berättelserna från de som levt före oss, och utmanas av ny arkitektur och offentlig konst. Kulturarven och konstarna hjälper oss att förstå oss själva och vår omvärld och att motverka diskriminering och intolerans. Det behövs gränslösa möten mellan proffs och amatörer, mellan gammal och ung, mellan olika kulturer och konstarter. Dessa gränslösa möten är platsen där olika perspektiv vävs samman och ger förutsättningar för ett hållbart samhälle. Tillfällen och platser där naturliga, gränslösa möten kan äga rum är en grund för demokrati.

Att få skapa själv och att få ta del av professionell kultur är en mänsklig rättighet. Det egna skapandet är en viktig grund för folkhälsa och känslan av delaktighet. Kulturen ska vara fysiskt tillgänglig för alla grupper i samhället. Den ska finnas för alla i hela kommunen

Örnsköldsviks kommuns kulturgaranti berättigar alla barn och ungdomar i kommunen att bli utmanade att utveckla alla sina språk i ett livslångt lärande. Barn och unga ska ha tillgång till professionell kultur och till kulturarven. Vi vuxna behöver inspirera, se och stötta barn, unga och unga vuxna i deras eget skapande och arrangörsskap.

för forskningen genom sin förmåga att testa gränser.

Inom kulturen och konstarna behöver det finnas såväl breddkultur som professionell kultur av hög kvalitet. Mellan amatör och proffs ska det finnas möjligheter att utvecklas genom olika verksamheter, kurser och utbildningar. Det är eftersträvänt med fler möjligheter till spetsutbildning inom kommunen. Scener och visningsmöjligheter är viktiga för både amatörer och professionella konstutövare.

Vision för kulturen år 2020

Örnsköldsviks kommuns vision är att år 2020 ska kulturen i Örnsköldsvik ha en genomgående betydelse för samhällets alla områden och vara tillgänglig för alla, oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning.

Mål

Kulturen ska ha en stark position i samhällsbyggandet. Det strategiska arbetet ska vara en levande och pågående process där samverkan och förankring är nyckelord. Kulturen behöver få en bred grund samt stöd för att kunna stärka denna grund, först då kan en spets i form av professionellt utövande växa fram. Inom Örnsköldsviks kommun ska samverkan över förvaltningsgränserna och förankringen av kulturstrategin förverkligas.

Örnsköldsvik ska vara en aktiv samarbetspart inom regionen, exempelvis genom samverkan i Umeås satsning på Umeå kulturhuvudstad 2014. Örnsköldsvik ska aktivt medverka i och ta del av forskning inom kultur, då konsten är en stor tillgång

Delmål

Arbetet mot visionen för år 2020 representeras av olika delmål:

att samordna nätverk för konstarna och kulturarven där de kulturella näringarna och civilsamhället inkluderas

att utarbeta och förankra en långsiktig plan för kulturens lokaler och mötesplatser

att stötta och utveckla de kulturella näringarna

att arbeta för att göra kulturen tillgänglig för alla grupper i samhället

att utveckla kulturgarantin så att den omfattar hela den kommunala förvaltningen

att fördjupa samverkan inom regionen

att upprätta särskilda planer för kulturarv, bildkonst och scenkonst

Hur gör vi?

För att nå delmålen upprättas handlingsplaner, som följs upp och revideras kontinuerligt. Kulturstrategin ligger som grund för planeringen av kommunens kulturverksamheter och följs upp årligen. Det är många aktörer som är inblandade i kulturlivet och inom arbetet med att nå målen med ett rikare kulturliv i Örnsköldsvik. Dessa återfinns bland annat inom studieförbund, kulturföreningar, hembygdsföreningar, företag och kommunala, regionala och statliga förvaltningar. Samordningsansvaret ligger på Örnsköldsviks kommuns Kultur- och fritidsnämnd.

Örnsköldsviks kommun

Kultur- och fritidsavdelningen

Namn: Bettan Edberg

Telefon: 0660 - 88364

E-post: bettan.edberg@ornskoldsvik.se

www.ornskoldsvik.se

Broschyren producerad: 2013